

ב"ה

דרשה – שבת בראשית

לולא פסוקה האחרון, פרשתנו הייתה סיפור מרגי ונורא, ובזכות פסוק מציל זה, זו רק

דרמה!

בורא העולם צמצם את עצמו תוך סיכון עצום ויצר מיזם כל-כך יומרני, כ"כ גרנדיוזי, כ"כ

מבטיח..... וכעבור עשרה דורות היוזם בעצמו מחליט לחסלו!

וכ"כ למה? זו השאלה שתעסיק אותנו ב-7 הדקות המתסכלות שהוקצו לי.

זה דווקא התחיל טוב ומרשים מאד, "בראשית ברא" ב'- ב' – BIG BANG-

"בראשית" מושג של זמן, מושג מופשט, "ברא" מושג מוחשי, משהוא ניברא בר-קיימא,

האנרגיה נהפכת למסה, לחומר- כדברי אינשטיין, וניסויי ה- CERN בגבול הצרפתי-

השוויצרי, מנסים לשחזר את הרגע המכונן של עולמנו.

נותרת החידה: איך הנצחי קובע רגע ואיך האין סוף מתמקם!

תורת הקבלה מציעה פתרון להבנת המעבר מעולם האצילות, העולם שאצלו-אצילות,

לעולם שלנו, עולם העשייה, דרך עולם הבריאה והיצירה בעזרת 10 הספירות- פתרון אכן

מקדם את ההבנה.

ממילא התורה אינה ספר מדע, אלא מסר מוסרי, והמסר המוסרי של סיפור הבריאה הוא

מסר התפתחותי.

הבריאה היא התפתחותית ובלע"ז הקראציוניסטים הם אבולוציוניסטים ולא צריך להיות

ויכוח בין 2 האסכולות - העולם ניברא אך אינו נתון מושלם, אינו עשוי מראש כמות

שהוא, אלא הוא תוצר של התפתחות איטית, מהקל אל הכבד, מהפשוט למורכב, מהחד-

תאי לאדם- ולא משנה אם תוך 6 ימים של 24 שעות או 14 מיליארד שנים. *ולא משנה*

לנו אם תוך מוטציות נגשיות מטיפת המים הראשונית לנאו-קורטקס, למוח המצחי, של

האדם המודרני, או בהופעות הדרגתיות. המסר הוא "אשר ברא אלוהים לעשות", שום

דבר לא מובן מאליו אלא דורש חשיבה, " סוף מעשה במחשבה תחילה", עשייה, מאמץ

ואם זה נכון עבור בורא העולם על אחת כמה וכמה למי שנברא בצלמו!

אם כן, כל החלק הראשוני הזה כולל בריאת האדם הוא סיפור הצלחה- הכל טוב, אפילו טוב מאד, " וירא אלוהים את כל אשר עשה והינה טוב מאוד.....ויכולו..." וכלה

ומהאדם "הטוב מאוד" הזה הכל מתחיל להסתבר!

ה"אני מאמין" של הבורא, העיקרון של הבריאה הוא עיקרון ההבדלה, "את השמים ואת הארץ". מעצם בריאת הארץ נבראים ונפרדים השמים. "ויבדל אלוהים בין האור ובין החושך", " את המאור הגדול ואת מאור הקטן ואת הכוכבים", בין הימים השונים, בין מין למין, כל יצור למינהו, ובתוך כל מין- בין זכר לנקבה, ובתוך האדם- זכר ונקבה ברא אותם והיפריד אותם אחר כך. מבדיל בין קודש לחול, בין אור לחושך, בין יום השביעי לששת ימי המעשה, בין ישראל לעמים. חידוד ההבדלים, האפיונים, הייחודיות של כל יצור, מאפשר תפקוד הרמוני של הבריאה, היחוד מיתהווה בריבוי ההבדלים, זהו סוד " ה' הוא האלוהים" המוכרז ביום כיפור דווקא.

דווקא היחיד, האחד והמיוחד, הקב"ה, יוצר הבדלה, הפרדה. והאדם הכ"כ מורכב, מחפש לאחד, לחבר, לטשטש הבדלים. האדם לא סובל את השונה. עבורו יש מקום לכאורה רק לאב טיפוס אחד, ומכאן דחית האחר. התהליך ההתפתחותי הבריא מחייב הפרדה ויחוד של הילד הקטן מאמו ומה שני אך ייחודיות זו מאימת עליו. השונה מקלקל- כך קין לא סובל את הבל כי הוא שונה. לכן קין צריך להסתובב בעולם, לראות אחרים, לראות שונים, להכיר את האחר ולהרגיש מחויב לו כפי שהאחר מחויב גם לו, לקין.

לא כאן המקום לדבר על מגדל בבל, סמל הייחוד והבלבול.

כך האנושות מתחילה להתגלגל-

אדם היה בן 130 שנה כשהוליד את שת, בן כמה היה כשהוליד את קין ואת הבל? לא כתוב. בן כמה היה בכלל כשנולד? יש אומרים 20 ויש אומרים 140! או יותר נכון בן כמה היה כשנברא? אדם בן יומו היה? ולד או מבוגר מסוגל להוליד כי הכל קרה ביום אחד! מכאן שקין והבל היו תאומים לכאורה או שמא היה זה אדם אחד, אב טיפוס של האדם

מורכב מקינין ומהבל פיו, מחומר ומרוח, מעשייה ומרגש. שוב הדיאלקטיקה של ההבדלה והייחוד.

מאמציו של האדם לחיפוש האחד מביאים אותו דווקא לפירוד, להתפוררות,

לדיסוציאציה, לאגודות.

קרו דברים טובים-יובל המציא מוסיקה אולי תוך הקשבה ליוכלים שבסביבתו, וחובל קין,

שעל מנת להוביל את סבו קין, תובל קין המציא את כלי העבודה להם זקוק כל חקלאי כי

הרועה צאן אינו זקוק לכלים פרט לחלילית שהמציא יובל.

מהר מאד החברה הראשונית הזו, שלא סובלת את השונה ממצאיה קסמות, תת קבוצות.

עוד לפני נוח יש "בני האלוהים" שהם שופטים כדברי רש"י, ובני האצולה אלה לא

עומדים בפיתוי של בנות האדם כי "טובות הנה" ובימינו שרים מנשקים חיילות. פירוש

אחר טוען שבני האלוהים אלה הם חייזרים וגם הם דווקא התחברו לבני האדם- אולי סבה

של אשתו של נוח הייתה אחת מאלה ואם כן יש בינינו נשאי גנים של חייזרים- ואני לא

מצביע על אף אחד. ודווקא אנוש מכניס עבודה זרה לעולם על פי רש"י והרמב"ן כי" החל

לקרוא בשם השם".

הסיכום העצוב, הטרגי, הנוראי הוא "שהשחית כל בער את דרכו של הארץ", לומר לא

שמר על הבדלה הרצויה, על ההבדלים הנחוצים והנדרשים על ידי הבורא עצמו שמין

הסתם יודע על מה הוא מדבר! וכל כך למה? כי "כל יצר מחשבות ליבו – של האדם-

רק רע כל היום". לכן "ניחם אלוהים על האדם אשר עשה".

אלוהים ידע שבנתנו לאדם אפשרות לבחור- לבחור לאכול או לא מהעץ, להיות חקלאי או

רועה צאן, להיות מוסיקאי, אומן, או אומן מכנאי, להיות מוליד או עקר, ובעיקר לקבל את

הזולת או לא- הוא ידע שהוא מסכן את הבריאה שלו כפי שרצה שהיא תהיה. ואכן

הפרויקט נכשל כשלון חרוץ וכל זה קרה רק לפני 4210 שנים, ממש אתמול במושגים

קוסמיים.

10 הדורות בין אדם לנוח נמשכו לאורך 1559 שנים.

שליש מהתקופה הארוכה הזו נזקפת לנוח- 500 שנה לקח לו עד שהוליד את שם את חם ואת יפת שכנראה היו שלישייה. מול האנושות שהתהוותה, מול הכישלון האדיר של בריאת האדם נוח היסס 400 שנה אם רצוי, כדי, נכון להמשיך להוליד. בסוף הוא הכריע וזה מצא חן בעיני ה' שכנראה עוד לא איבד תיקוה.

בני דורו של נוח ידעו, חוו, שצועדים לקראת קמטטרופה, שכל העסק נכשל, וראו בנוח מי שינחם אותנו....

כי יצר לב נוח לא היה רע כל היום אלא ידע לכבוש את יצרו-
בכל אופן נוח מצא חן בעיני ה' כי ה' ראה בו את צלמו, את התשליל שלו: נ"ח – ח"נ,
ואז הבין שיש בכלל סיכוי אם האדם חוזר לצלמו, לחלקת אלוהות שבו.

"האדמים" הראשונים, אדם עצמו, חוה, קין ושת, זכו שתינתן משמעות לשמותיהם- הבל לא זכה לכך. אחרי 2 הדורות האלה, דור אדם וחווה ודור קין ושת, ועד נוח לא ניתנת שוב משמעות לשמות.

לכל אדם יש שם, לכל אדם יש משמעות, יש קיום- שמו נותן לו משמעות והוא יוצק משמעות לשמו. זו תורת החסידות. כי אדם נברא בצלמו של השם ושמו הוא צלמו, "חלק אלוה ממעל". במשך 7 דורות נעלמה משמעות השמות, צאצאי קין ושת איבדו או שייבשו או משמשו את צלם האלוהים שבהם ושלהם, ולמרות שבאו "אנשי השם, והמה הגיבורים שנולדו מבנות האדם ובני האלוהים", "רעת האדם בארץ הייתה רבה מידי כי כל יצר מחשבות ליבו הייתה רק רע" ולא "טוב ורע". האדם הזניח את הטוב שבעץ וטבע בתוך הרע, וכל היום!

למך תפש את חומרת העניין כי היו לו 2 נשים אולי, בנותנו משמעות לשם בנו נוח, אבל בצורה אנוכית "הוא ינחמנו" או שיקרא לו מנחם כפי שמציע רש"י או נחום או נחמן- אך לא ראה שבשם בנו משתקף שם ה' כי הוא מצא חן בעיני השם דווקא.

וזו התקווה שלנו, אם נמצא את הנוח, החן בעיני ה' שבנו, אם ניתן משמעות לחיינו ולמעשינו, משמעות שמבדילה ביני לבין האחר ומחברת בינינו דרך מצוות ה', אזי נוכל "לקום מחר בבוקר ולהתחיל מבראשית!"